

پیشگیری از مسمومیت به گیاهان سمی

- مصرف هر نوع گیاهی توسط حیوانات اهلی و وحشی بیانگر غیر سمی بودن آن نیست
- از خوردن قسمت های مختلف هر نوع گیاهی که برای شما ناشناخته است خودداری کنید.
- در هنگام قدم زدن در پارک ، جنگل و باغ مواظب کودکانتان باشید تا به گیاهان دست نزنند و گیاه را به دهان نبرند.
- دارصورت تمایل به نگهداری دانه های و قسمت های خشک شده گیاهان آن ها را دور از دسترس کودکان نگهدارید.
- نام گیاهان موجود در اطراف محل کار و منزل خود را یاد بگیرید تا در صورت بروز مسمومیت با آن ها بتوانید با ذکر نام گیاه پزشک را در درمان هرچه بهتر مسموم یاری کنید .
- هرگز از گیاهان ناشناخته جهت درمان های خانگی استفاده نکنید.
- در منزل از نگهداری گیاهان تزئینی مانند فلفل تزئینی که دارای ظاهر جذاب برای کودکان است خودداری نمائید.
- در بسیاری از موارد پختن گیاه سبب از بین رفتن مواد سمی موجود در آن نمی شود.
- در صورت مسمومیت گیاهی کودکان جهت اخذ راهنمایی های لازم با شماره تلفن ۱۹۰ تماس حاصل فرمائید و بیمار ار به نزدیک ترین مرکز درمانی انتقال دهید.

پیشگیری از مسمومیت ها

تهیه شده در واحد آموزش

بیمارستان شهرام بهار ۱۴۰۲

سم : به ماده ای گفته می شود که اگر به مقدار کافی از آن وارد بدن گردد باعث ایجاد آسیب های موقتی یا دائمی می شود.

مسمومیت: مسمومیت عبارت است از اختلالات و یا آسیب هایی که توسط مواد سمی در دستگاه های گوناگون بدن ایجاد میشود که ممکن است عمدی و تصادفی یا در اثر بی احتیاطی باشد .

مسمومیت تنفسی :

علل ایجاد مسمومیت گوارشی :

۱. **مسمومیت غذایی** که با خوردن غذاهای آلوده بوجود می آید و برای جلوگیری از آن باید شرایط صحیح نگهداری و پخت غذاها رعایت شود و کلیه غذاهای آماده قبل از مصرف کاملا جوشانیده و کنسروها به صورت باز نشده به مدت ۲۰ دقیقه در آب جوشانده شود.
۲. **مسمومیت در اثر مواد شیمیایی سوزاننده** که شامل مواد شوینده خانگی مثل سفیدکننده ها ، جوهرنمک (اسیدکلریدریک) و مواد جرم بر می باشد .در صورت مسمومیت با این مواد دهان ، حلق و مری دچار سوختگی شده و در صورت استفراغ خطرات مسمومیت چندبرابر می شود .
۳. **مسمومیت در اثر داروها :** مسمومیت دارویی در کودکان اغلب در اثر خوراندن دوز تکراری دارو توسط اولیا و یا در اثر

توجه : زمانی که مسمومیت بوسیله یک اسید قوی (جوهرنمک) یا یک قلیایی قوی مانند جرم برها یا بنزین و نفت ایجاد شده باشد نباید شخص مسموم شده را وادار به استفراغ کرد

نشانه هایی که شما را از وادار کردن به استفراغ باز می دارد عبارتند از : سوختگی اطراف دهان و لب ، استشمام بوی نفت و بنزین از دهان مصدوم ، بیهوشی ، خانم حامله و مصدومی که ممکن است دچار حمله قلبی شده باشد. هنگامی که شخص مصدوم استفراغ می کند وی را به پهلو یا شکم در حالی که سرش پایین تر از باسن قرار دارد نگهدارید.

در مواردی که وادار کردن به استفراغ ممنوع باشد از خوردن مقادیر زیاد مایعات به مصدوم خودداری کنید زیرا افزایش حجم معده باعث افزایش خطر استفراغ در مصدوم می شود.

از قرار دادن مواد شیمیایی مانند سفید کننده ها ، داروها و گیاهان سمی در دسترس کودکان خودداری نمایید.

کمک های اولیه در مسمومیت گوارشی :

۱. در صورتی که بیمار هوشیار است با خوردن آب و شیر به مسموم سم را رقیق کنید.

۲. در صورتی که بیمار با مواد شیمیایی و مواد نفتی مسموم شده از ایجاد استفراغ در بیمار خودداری نمایید.

۳. در صورت در اختیار داشتن ذغال فعال (شارکول) از آن برای جذب سم استفاده کنید. مولکول های ذغال در معده و روده به سم چسبیده و مانع جذب آن ها می شود. لذا می توانید به بیمار پودر ذغال فعال که در آب مخلوط شده است بدهید.

۴. هرچه سریع تر بیمار را به بیمارستان یا مرکز پزشکی انتقال دهید.

۵. اگر بیمار با مواد سوزاننده مانند اسید و قلیا مسموم شده و هوشیار است و تشنج ندارد سریعاً مقدار زیادی آب یا شیر برای نوشیدن به او بدهید.

در صورت مسمومیت با مواد سوزاننده از ایجاد استفراغ خودداری نمایید و نیازی به دادن ذغال فعال نمی باشد.

به دهان بردن دارو توسط کودکان نوپا و کنجکاو بروز می کند.

۴. مسمومیت در اثر مواد نفتی : استفراغ پس از مسمومیت با مواد نفتی می تواند باعث برگشت مواد نفتی به راه های تنفسی و شش ها و سبب عفونت ریوی گردد. لذا باید استفراغ مصدوم جلوگیری نمود.

۵. مسمومیت از طریق گیاهان سمی : برخی گیاهان سمی عبارتند از افاقیا ، پیاز گل نرگس ، غده گل شیپوری ، آلاله ، خرزهره ، دیفن باخیا ، آزالیا ، فرفیون ، کوروتون سمس هستند و تماس پوست و مخاط با شیرابه برگ های بریده شده آن ها می تواند سبب سوختگی شدید پوست ، تورم حلق و زبان شود.

۶. مسمومیت با سموم آفت کش : شامل حشره کش ها ، مرگ موش و سموم ارگانوفسفره و ارگانو کلره در کشاورزی و فسفید آلومینیوم که به قرص برنج معروف است می باشد.

علائم و نشانه های مسمومیت گوارشی :

وجود سوختگی یا رنگ سم بلع شده در اطراف دهان و لب ها ، بوی غیرطبیعی دهان یا تنفس مصدوم ، تنفس غیرطبیعی ، نبض یا ضربان غیرطبیعی قلب ، تعریق ، مردمک های تنگ یا گشاد شده ، تهوع و استفراغ ، درد شکمی ، تشنج ، کف کردن دهان یا افزایش ترشح بزاق ، بلع دردناک و اختلالات هوشیاری،